

Higiena i epidemiologia

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

<p>Jednostka organizacyjna Wydział Farmaceutyczny</p> <p>Kierunek studiów Analityka Medyczna</p> <p>Poziom kształcenia jednolite magisterskie</p> <p>Forma studiów stacjonarne</p> <p>Profil studiów praktyczny</p> <p>Dyscypliny Nauki medyczne</p> <p>Klasyfikacja ISCED 0914 Technologie związane z diagnostyką i leczeniem</p> <p>Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak</p> <p>Kod USOS FA.AM.JS.1o0558</p>	<p>Cykl dydaktyczny 2025/26</p> <p>Rok realizacji 2025/26</p> <p>Języki wykładowe polski</p> <p>Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia w toku studiów</p> <p>Obligatoryjność obowiązkowy</p> <p>Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę</p> <p>Grupa zajęć standardu C. NAUKI BEHAWIORALNE I SPOŁECZNE</p>	
<p>Koordynator przedmiotu</p>	Elżbieta Sochacka-Tatara	
<p>Prowadzący zajęcia</p>	Pełna lista prowadzących dostępna na stronie usosweb.uj.edu.pl w zakładce Katalog → Przedmioty.	
<p>Okres Semestr 2</p>	<p>Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę</p> <p>Forma prowadzenia i godziny zajęć wykład: 5 seminarium: 20</p>	<p>Liczba punktów ECTS 2.0</p>

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	<p>Kurs „Higieny i epidemiologii” ma na celu zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami higieny i epidemiologii. W szczególności kurs ma na celu zapoznanie z rolą epidemiologii i higieny w naukach medycznych i polityce prozdrowotnej państwa, w tym: opisem stanu zdrowia populacji, sposobami poszukiwania i potwierdzania czynników ryzyka, zasadami podejmowania działań zapobiegawczych oraz oceny skuteczności zabiegów profilaktycznych, diagnostycznych i terapeutycznych. Dodatkowo zajęcia obejmują tematykę relacji człowieka ze środowiskiem i możliwości wykazania związku między stanem środowiska a stanem zdrowia człowieka.</p>
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	podstawy medycyny opartej na dowodach	C.W4	test, zaliczenie pisemne
W2	fizyczne, biologiczne i psychologiczne uwarunkowania stanu zdrowia oraz metody oceny stanu zdrowia jednostki i populacji	C.W6	test, zaliczenie pisemne
W3	zależności pomiędzy stylem życia a zdrowiem i chorobą oraz społeczne uwarunkowania i ograniczenia wynikające z choroby	C.W7	test, zaliczenie pisemne
W4	sposoby identyfikacji czynników ryzyka rozwoju chorób oraz działań profilaktycznych	C.W10	test, zaliczenie pisemne
W5	metody badań epidemiologicznych oraz zadania systemu nadzoru sanitarno-epidemiologicznego	C.W11	test, zaliczenie pisemne
W6	zasady, zadania oraz główne kierunki działań w zakresie promocji zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem znajomości roli elementów zdrowego stylu życia	C.W12	test, zaliczenie pisemne
W7	zasady interpretowania częstości występowania chorób i niepełnosprawności oraz zasady oceny epidemiologicznej chorób cywilizacyjnych	C.W13	test, zaliczenie pisemne
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	opisywać strukturę demograficzną ludności i na tej podstawie oceniać problemy zdrowotne populacji	C.U2	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, zaliczenie pisemne
U2	stosować metody epidemiologiczne w rozwiązywaniu wieloczynnikowej etiologii zjawisk zdrowotnych, problemów prawdopodobieństwa i zmienności mierzonych cech zdrowotnych	C.U3	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, zaliczenie pisemne
U3	zebrać informacje na temat obecności czynników ryzyka chorób zakaźnych i przewlekłych oraz zaplanować działania profilaktyczne na różnych poziomach zapobiegania tym chorobom	C.U4	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, zaliczenie pisemne
U4	stosować wiedzę z zakresu medycyny laboratoryjnej opartej na dowodach naukowych	C.U1	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna
U5	dobierać, organizować i wykonywać badania przesiewowe w profilaktyce chorób cywilizacyjnych	C.U5	zaliczenie pisemne

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	korzystania z obiektywnych źródeł informacji	O.K6	obserwacja pracy studenta

Bilans punktów ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	5
seminarium	20
przygotowanie do ćwiczeń	5
przygotowanie do egzaminu	10
uczestnictwo w egzaminie	1
kształcenie samodzielne	10
konsultacje indywidualne	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 56
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 25
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Cele i zadania współczesnej epidemiologii w ochronie zdrowia ludności. Klasyczne metody pomiaru stanu zdrowia populacji (wady, zalety, interpretacja), źródła danych o stanie zdrowia populacji. Standaryzacja współczynników.	W2, W7	wykład
2.	Czynniki wpływające na stan zdrowia populacji i jednostki, złożone mierniki oceny rozpowszechnienia i rozmiarów zjawisk zdrowotnych w populacjach ludzkich.	W2, W7	wykład

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
3.	Strategia, planowanie i interpretacja badania epidemiologicznego - badania analityczne retrospektywne i prospektywne, eksperymentalne i nie eksperymentalne w badaniu etiologii chorób oraz skuteczności leczenia i prewencji.	W1, W4, W5	wykład, seminarium
4.	Demograficzne uwarunkowania stanu zdrowia populacji.	U1	seminarium
5.	Profilaktyka na różnych etapach naturalnej historii choroby. Wczesne wykrywanie chorób w badaniach przesiewowych i ambulatoryjnych, trafność testów diagnostycznych.	W2, U3, U5	seminarium
6.	Ogólne zasady opracowania ogniska epidemicznego na przykładzie epidemii wirusowego zapalenia wątroby, zakażenia szpitalne.	W5, U3	seminarium
7.	Nadzór sanitarny, metody oceny skuteczności profilaktyki chorób zakaźnych. Szczepienia ochronne.	W5	seminarium
8.	Badania eksperymentalne jako metoda oceny skuteczności profilaktyki i leczenia.	W4, W5, U2, K1	seminarium
9.	Rola epidemiologii w poszukiwaniu czynników ryzyka i czynników protekcyjnych - ocena dowodów naukowych.	W1, W4, W5, U2, U4, K1	seminarium
10.	Zaburzenia stanu zdrowia związane ze stylem życia i czynnikami społecznoekonomicznymi. Podstawy promocji zdrowia.	W3, W6	seminarium
11.	Relacje między środowiskiem a zdrowiem człowieka. Czynniki fizyczne i chemiczne środowiska pracy i bytowania z uwzględnieniem substancji rakotwórczych.	W2, U3	seminarium
12.	Podstawy EBM dla analityki medycznej	W1, U4, K1	seminarium
13.	Substancje obce w żywności: z grupy substancji celowo dodanych i zanieczyszczeń środowiskowych chemicznych i fizycznych.	W2, U3	seminarium

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

Analiza przypadków, Analiza tekstów, Dyskusja, Praca w grupie, Rozwiązywanie zadań, Seminarium, Wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	test, zaliczenie pisemne	zaliczenie testowe (I termin) lub zaliczenie pisemne (II termin)

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
seminarium	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, test, zaliczenie pisemne	Warunkiem dopuszczenia do pisania zaliczenia końcowego jest zaliczenie wszystkich przewidzianych harmonogramem zajęć na podstawie aktywnego uczestnictwa i realizacji zadań zleconych przez prowadzącego. • zaliczenie końcowe obejmuje materiał z wykładów i seminariów i ma formę testu wielokrotnego wyboru składającego się z 2 części: 20 pytań z Higieny i 20 pytań z Epidemiologii. Student zobowiązany jest uzyskać powyżej 50% z maksymalnej liczby punktów w każdej z części. • Ocena końcowa jest średnią z ocen uzyskanych z poszczególnych części testu. Jeśli student otrzyma ocenę niedostateczną z którejkolwiek części testu, również jako ocenę końcową otrzymuje ocenę niedostateczną. • Zaliczenie w drugim terminie ma formę pytań otwartych. W przypadku uzyskania w pierwszym terminie oceny niedostatecznej tylko z jednego z bloków, student jest zobligowany do poprawy tylko tej części, z której otrzymał ocenę niedostateczną. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej w drugim terminie jest uzyskanie powyżej 50% z maksymalnej liczby punktów z zaliczanej części. • Ocena z II terminu zaliczenia jest średnią pozytywnych ocen z Higieny i Epidemiologii. W przypadku braku zaliczenia Higieny lub Epidemiologii w ustalonych terminach student otrzymuje z przedmiotu ocenę niedostateczną.

Dodatkowy opis

1. Obecność na zajęciach jest obowiązkowa.
2. Maksymalna liczba usprawiedliwionych nieobecności nie może przekroczyć 20% z godzin kontaktowych w ramach kursu (2 semina).)
3. Student ma obowiązek zaliczenia nieobecności na zajęciach - termin i sposób zaliczenia wyznacza osoba prowadząca zajęcia.
4. Zajęcia seminaryjne zaliczne są na podstawie aktywnego uczestnictwa w zajęciach, wypowiedzi ustnych i rozwiązywania zadań problemowych.
5. Warunkiem dopuszczenia do pisania zaliczenia końcowego jest zaliczenie wszystkich zajęć seminaryjnych przed terminem zaliczenia końcowego. Osoby niespełniające tego kryterium tracą możliwość przystąpienia do zaliczenia.
6. Ocena końcowa jest średnią z ocen uzyskanych z poszczególnych części testu. Jeśli student otrzyma ocenę niedostateczną z którejkolwiek części testu, również jako ocenę końcową otrzymuje ocenę niedostateczną.

Kryteria oceny:

91%-100% - bardzo dobry

81% -90% - dobry plus

71% - 80% - dobry

61% - 70% - dostateczny plus

51% - 60% - dostateczny

50% i mniej - niedostateczny

Wymagania wstępne

*obowiązkowa obecność na zajęciach; w przypadku **usprawiedliwionej** nieobecności obowiązuje zaliczenie efektów kształcenia na podstawie zadań zleconych przez prowadzącego. Zasady usprawiedliwiania nieobecności wg regulaminu studiów UJ.

Literatura

Obowiązkowa

1. Paradowska-Stankiewicz I, Rosińska M, Wojtyniak B, Zieliński A (red.) Epidemiologia. Od teorii do praktyki. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021
2. Skrypt: Kolarzyk E. „Wybrane problemy higieny i ekologii człowieka”
https://ruj.uj.edu.pl/xmlui/bitstream/handle/item/269193/kolarzyk_wybrane_problemy_higieny_i_ekologii_czlowieka_2008.pdf

Dodatkowa

1. Jędrzychowski W. Epidemiologia w medycynie klinicznej i zdrowiu publicznym. Wydawnictwo UJ, Kraków 2010

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
O.K6	Absolwent jest gotów do korzystania z obiektywnych źródeł informacji
C.U1	Absolwent potrafi stosować wiedzę z zakresu medycyny laboratoryjnej opartej na dowodach naukowych
C.U2	Absolwent potrafi opisywać strukturę demograficzną ludności i na tej podstawie oceniać problemy zdrowotne populacji
C.U3	Absolwent potrafi stosować metody epidemiologiczne w rozwiązywaniu wieloczynnikowej etiologii zjawisk zdrowotnych, problemów prawdopodobieństwa i zmienności mierzonych cech zdrowotnych
C.U4	Absolwent potrafi zebrać informacje na temat obecności czynników ryzyka chorób zakaźnych i przewlekłych oraz zaplanować działania profilaktyczne na różnych poziomach zapobiegania tym chorobom
C.U5	Absolwent potrafi dobierać, organizować i wykonywać badania przesiewowe w profilaktyce chorób cywilizacyjnych
C.W4	Absolwent zna i rozumie podstawy medycyny opartej na dowodach
C.W6	Absolwent zna i rozumie fizyczne, biologiczne i psychologiczne uwarunkowania stanu zdrowia oraz metody oceny stanu zdrowia jednostki i populacji
C.W7	Absolwent zna i rozumie zależności pomiędzy stylem życia a zdrowiem i chorobą oraz społeczne uwarunkowania i ograniczenia wynikające z choroby
C.W10	Absolwent zna i rozumie sposoby identyfikacji czynników ryzyka rozwoju chorób oraz działań profilaktycznych
C.W11	Absolwent zna i rozumie metody badań epidemiologicznych oraz zadania systemu nadzoru sanitarno-epidemiologicznego
C.W12	Absolwent zna i rozumie zasady, zadania oraz główne kierunki działań w zakresie promocji zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem znajomości roli elementów zdrowego stylu życia
C.W13	Absolwent zna i rozumie zasady interpretowania częstości występowania chorób i niepełnosprawności oraz zasady oceny epidemiologicznej chorób cywilizacyjnych